

Az ismeretkör: **Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet / BA / 4**

Kredittartománya: **12**

Tantárgyai: **Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet / BA / 4**

(1) Tantárgy neve: Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet / BA / 4	Kreditértéke: 12
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”, (kredit%) 70-80 % gyakorlat, 20-30 % elmélet Nincs gyakorlat elmélet nélkül és nincs elmélet gyakorlat nélkül, ezért a képzés során az elmélet és a gyakorlat egy tantárgy keretében együtt, integráltan kerül oktatásra, nem pedig külön-külön tantárgyi bontásban.	
A tanóra típusa és óraszám: integrált gyakorlat és elmélet / 270 Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők: A cirkuszművészet rendkívüli és kockázatos sokszor életveszélyes, egymástól is nagyon különböző feladataira történő biztonságos felkészítés paradox feladat, különleges módszereket igényel, melyeket minden esetben a taxatív is felsorolt – jelenleg – 113 különböző szakmai zsáner, a Hallgató egyéni adottságai és a Pedagógus döntéseinek erőterében kell meghatározni. A gyakorlati és elméleti foglalkozások nem válnak külön, mert minden egyes óra integráltan tartalmazza a gyakorlati és elméleti ismereteket, melynek aránya – a szak kiemelten gyakorlatigényes karakterének megfelelően – 70-80% / 30-20%. Ezt a felelősségteljes feladatot az iskola szabályzatai, szakmai testületei, minőségbiztosítási rendszerei és a célszerűen, rendszeresen megújított pedagógiai szakanyagok biztosítják. Tévúton jár, aki más területeken bevált módszereket próbál erre a művészetre alkalmazni. Az általános módszertani alapelveket a Pedagógiai Alapvetés rögzíti. A metodológia központi eleme a Hallgató egyedi cirkuszművészeti szakterülete alapján pedagógia felügyelettel összeállított egyéni program.	
A számonkérés módja: évközi folyamatos értékelés Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok: A Főiskola Pedagógiai Alapvetésében és SZMSZ-ében foglaltakkal összhangban a hallgatói előrehaladás értékelése a folyamatos évközi értékelés keretében formatív módon történik. A folyamatos évközi értékelés során a Hallgató több oldalról, szöveges formában kap visszajelzést az előmeneteléről, mely folyamatnak saját maga is aktív részese. Az értékelés célja, hogy támogassa a Hallgatót a tanulási folyamat során. A szakmai munka, a tanulási folyamat minősítő támogatása komplex, sokszínű formában, periódusonként ismétlődő ciklusokban zajlik. A félév során az egyéni fejlődés formatív értékelésén túl a szemeszterek zárásakor a Tanszéki Kerekasztal szummatív értékelést végez objektív, összehasonlítható, normatív ötfokozatú rendszerben. A szummatív értékelés az alábbi szakmai szempontok figyelembevételével történik: <ul style="list-style-type: none">• a szakmai fejlődés, tanulási eredmény időarányosan megfelel a KKK-ban előírtaknak.• az előadóművészeti pályához szükséges alkati fejlődés megfelelő irányú és tempójú,• a Hallgató fizikai, pszichés, egészségügyi állapota továbbra is megfelel az alkalmassági	

követelményeknek, nem akadályozza a KKK-ban előírt tanulmányi előmenetel sikeres teljesítését, és nem jelent baleset- és egészségvédelmi kockázatot önmagára és társakra nézve.

• a Hallgató kooperációs képessége, társas kapcsolatainak minősége, a felmerülő konfliktusok kezelésének módja, viszonya pedagógusaihoz és hallgatótársaihoz nem akadályozzák a KKK-ban előírt követelmények teljesítését, a tanulmányi előmenetelt.

A művészeti szakokon záróvizsga kivételével vizsgák nincsenek.

A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.

Előtanulmányi feltételek: **Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet BA / 3 sikeres teljesítése**

Tantárgy-leírás:

Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet / BA / 4

Cirkuszművészet BA szak 4. szemeszter / 1, 2, 3. tanulmányi periódus

C-BA 4 / 1, 2, 3.

Első, második, harmadik tanulmányi periódus

- az eszközös akrobatika ágazat bevonása az új alapozó-zsáner struktúrába az érdeklődés, a lehetőségek és a szükségletek függvényében, az első három szemeszterben elsajátított tanulási stratégiák és generalizálható képességek transzferálása, azonnali alkalmazása, szükség szerint kisebb tanulócsoportok kialakítása, sokoldalú intenzív fejlesztés az egyéni adottságok határai között, életmód fejlesztés, sérülés megelőzés alapjai és tudatos módszerei
- a hallgatók első és második szakterületeihez szükséges zsánerek és rutinok továbbfejlesztése, tekintettel az adott tudás előadóművészeti hagyományaira és lehetséges felhasználására, a kombinációs lehetőségek feltárása, megalapozása, házibemutatók integrálása a tanulmányi munkába
- döntés a második szakterület fejlesztésének folytatásáról vagy befejezéséről, a döntés függvényében záróbemutató előkészítése
- döntés a szakterület fejlesztésének irányairól. A fő-zsáner szintű tudások továbbfejlesztése tekintettel az önálló és csoportos számok kialakítására.

A cirkuszművészet (circus art) ágazatai (sectors) zsánercsoportokra (genre-groups), zsánerekre (genres), rutinokra (routines) oszthatók.

A CIRKUSZMŰVÉSZET PEDAGÓGIAI CÉLÚ FELOSZTÁSA RENDSZERTANI ALAPON

TALAJ AKROBATIKA	ESZKÖZÖS AKROBATIKA	FÜGGŐ AKROBATIKA	ÜGYESSÉG	BOHÓC
statikus kaucsuk krizsnyik balansz	ugrószerek rugalmas talaj, szőnyeg dobbantó gumiasztal	trapéz sitz lengő trapéz lány eszközök	zsonglőr labda buzogány karika	kómis akrobatikus bohóc zsonglőr bohóc bűvész bohóc
dinamikus haladások gurulások forgások ugrások akrobatikus táncok	oroszrúd deszka hinta függőleges tengely kínai rúd kandelóber indiai rúd	tissue hammock háló gurtni gyűrű bungie háló	vegyes eszköz ördögbot diabolo gentleman villám lábzsonglőr tűz- és kardnyelő kardbalansz késdobáló tányérforgatás	crossover bohóc zene bohóc táncos bohóc színész bohóc
statikus csoport gúla erőember	vízszintes tengely nyújtó korlát	lógó kötél lengőkötél lánc	bűvész mikromágia kártya zseton chop cup manipuláció chicagói golyó kártyaturné cigaretta turné kötél, csomó coin entertainment kínai karika kendő rutin bot kisállat (nyúl, galamb) tűz manipuláció gyertya turné tenyér tűz fáklya láng átvitel zsebtalvajlás	
dinamikus csoport dobó ikária dobó akrobatikus csoport-táncok parter	balansz kézen, fejen, lábon pálca szék, asztal, ... washington-trapéz létra golyaláb gördülő eszközök görgő golyó labda halálkerék cyr kerék rőnrúd monocikli kerékpár (bicikli) gördődeszka görkorcsolya (egy-, kétsoros) múkorcsolya kötéltánc alacsonydrót magasdrót lengődrót stackline hula-hoop átugrás karikákon parkur	száj capf szilárd eszközök karika csillár vegyes eszköz lógó rúd lengő kínai rúd		
			illúzió személy megjelenítés személy eltüntetés lebegések vágások gyorsított mentalista irányítás állat nagyállat kisállat egzotikus állat gép motor autó drón, repülőmodell munkagép	

Részletek: [A cirkuszművészet pedagógiai célú felosztása rendszertani alapokon / 2021](#)

A legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, ISBN)

THE CIRCUS 1870 - 1950 | Noel Daniel | Taschen | 2016 | ISBN 978-3-8365-5666-8 | English, Deutsche, Francais | Circus in USA

THE CIRCUS - a visual history | Pascal Jacob | Bloomsbury | 2018 | ISBN HB: 978-1-3500-4310-7 | English | Circus around the world 1770- 2015

CONTEMPORARY CIRCUS | Katie Lavers, Patrick Leroux, Jon Burt | Routledge | 2020 | ISBN 978-1-1386-8072-2 | English

Szekeres József és Szilágyi György: Circus: Fejezetek a magyar cirkuszművészet történetéből. Magyar Cirkusz és Varieté Vállalat, 1979. ISBN: 963-01-2128-X

Szekeres József: A Fővárosi Nagycirkusz története. Színháztudományi Intézet, 1966.

A porondon: A magyar artistaművészet 25 éve. A Magyar Cirkusz és Varieté igazgatósága, párt és szakszervezete kiadványa é.n. [1970].

Dohi Tamás: A ligeti porond: 120 év története. Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Kft., 2009. ISBN: 978-963-88303-0-2

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudás

- Átfogóan ismeri a cirkuszművészet tárgykörének alapvető tényeit, történetét, irányzatait és határait.
- Ismeri a testi, szellemi kondíció, koordináció, izoláció, tér-, idő-, dinamikai orientáció alapvető sajátosságait.
- Ismeri teljes mélységében a cirkuszművészet fő zsánereit, alapszinten ismeri a mellékzsánereket.
- Alapszintű gyakorlati ismeretekkel rendelkezik valamennyi zsánerről
- Birtokában van a cirkuszművészet gyakorlásához szükséges biztonsági, baleset- és életvédelmi ismereteknek.
- Ismeri a cirkuszművészet tárgyi és eszközrendszerét, azok biztonságos használatát.
- Rendelkezik az általános- és társművészeti, kulturális ismeretekkel, kritikai szemlélettel.
- Rendelkezik a tudásszerzéssel kapcsolatos ismeretekkel, az ismeretszerzés módszereinek fejlesztésére, megújítására vonatkozó tudással.

b) képességek

- Képes innovatív cirkuszművészeti produkció megtervezésére, biztonságos megtanulására és magas művészi színvonalon történő előadására.
- Képes a saját és társai fizikális, szellemi és pszichés állapotának megítélésére, a saját és mások határainak felmérésére, a társakkal való alkotó együttműködésre.
- Képes a megszerzett ismeretei birtokában azokat alkalmazni és kreatív módon, művészi színvonalon alkotni.
- Képes a megszerzett ismereteinek bővítésére, a folyamatos megújulásra.
- Képes a cirkuszművészet területéhez kapcsolódó gyakorlati vagy elméleti probléma felismerésére, kezelésére.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

c) attitűd

- Felelősséggel vallja és képviseli a cirkuszművészeti szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Törekszik arra, hogy önképzése által a cirkuszművészet megújulásával és fejlődésével lépést tartson.
- Törekszik arra, hogy a művésztársakkal együttműködésben dolgozzon.
- Törekszik az egyén és a közösség harmóniájának megteremtésére, megtartására.
- Munkájában elkötelezett a saját és mások biztonsága és egészségmegőrzése mellett.
- Megosztja tapasztalatait szakmai közösségével, így segítve a csoporttagok fejlődését.

d) autonómia és felelősség

- Munkáját szakmai felelősséggel végzi.
- Váratlan döntési helyzetekben is önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hoz.
- Feltárja az alkalmazott technikák, folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.

Tantárgy felelőse:

Fekete Péter, mesteroktató, MA, Jászai Mari-díj

Tantárgy oktatásába bevont oktatók:

Bardóczy Ilka, mesteroktató
Greifenstein János, mestertanár
Hajagos László, mestertanár
Kovács Edit, mesteroktató
Mészáros Máté, mesteroktató
Ott Olivér, mestertanár
Téri Gáspár, mesteroktató